

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Luovat alat ja kulttuuriteollisuus – Euroopan valtti maailmanlaajuisessa kilpailussa”

(oma-aloitteinen lausunto)

(2016/C 013/13)

Esittelijä: Emmanuelle BUTAUD-STUBBS

Toinen esittelijä: Nicola KONSTANTINOU

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 22. tammikuuta 2015 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla antaa oma-aloitteisen lausunnon aiheesta

”Luovat alat ja kulttuuriteollisuus – Euroopan valtti maailmanlaajuisessa kilpailussa”.

(oma-aloitteinen lausunto)

Asian valmistelusta vastannut neuvoa-antava valiokunta ”teollisuuden muutokset” antoi lausuntonsa 15. heinäkuuta 2015.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 16.–17. syyskuuta 2015 pitämässään 510. täysistunnossa (syyskuun 16. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 215 ääntä puolesta 2:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Kun otetaan huomioon luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden merkitys Euroopan unionin BKT:n kannalta, ETSK kehottaa Euroopan komissiota laatimaan monivuotisen strategian näiden alojen kehittämiseksi.

1.2 ETSK katsoo erityisesti, että nämä alat, jotka osaltaan lisäävät Euroopan unionin kansainvälistä vaikutusta, on sisällytettävä Euroopan komissiossa parhaillaan käytäviin keskusteluihin syksyllä 2015 odotettavissa olevasta, kauppapolitiikkaa koskevaa uutta strategiaa käsittelevästä tiedonannosta.

1.3 Kun otetaan huomioon työmarkkinoiden kehitys eräissä jäsenvaltioissa, lähestymistapaa epätyypillisessä työsuhteessa olevien työntekijöiden tarpeisiin työolojen sekä terveyden ja työturvallisuuden osalta on tarpeen mukauttaa. ETSK kannattaa työehtosopimusneuvottelujen tehostamista erityisesti media- ja kulttuurialalla kansallisten perinteiden mukaisesti.

1.4 Monet muutkin aiheet ansaitsevat erityistä huomiota: sopeutuminen markkinoiden uusiin tarpeisiin, alan ammattilaisten liikkuvuuden lisääminen, koulutusvälineet ja -politiikat sekä joukkorahoituksen kehittäminen (joukkorahoitustalustat).

1.5 EU:n arvojen – ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, oikeudellinen yhdenvertaisuus, vähemmistöjen suojelu jne. – edistäminen olisi syytä ainakin osittain antaa ”luovien” henkilöiden tehtäväksi, sillä he kykenevät paremmin voittamaan puolelleen nuoren yleisön sovellusten, videoiden, pelien, sarjakuvien yms. avulla.

1.6 Näille aloille, joista kaikki eivät kykene saavuttamaan lisäarvoa, kysymys niiden pitkäaikaisten ja tulevien tuottojen lähteenä olevien aineettomien hyödykkeiden (asiakaskunta, tunnettuus ja maine, tuotemerkit, taitotieto) taloudellisesta hyödyntämisestä on olennaisen tärkeä.

2. Johdanto

2.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on tukenut luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden kehittämistä yli 11 vuoden ajan. Useita lausuntoja on annettu vuosina 2004–2014 ⁽¹⁾ paljon ennen kuin Euroopan komissio vuonna 2012 laati tiedonannon ”Kulttuurialalta ja luovilta toimialoilta kasvua ja työpaikkoja EU:lle” ⁽²⁾.

2.2 Luovilla aloilla ja kulttuuriteollisuudella on eurooppalaisessa yhteiskunnassa strateginen asema, jonka ansiosta ne voivat edistää älykästä, kestävästä ja osallistavaa kasvua (”Eurooppa 2020”), sillä on osoitettu ⁽³⁾, että yksi näiden alojen ominaispiirteistä on niiden muita taloudenaloja vahvempi innovointikyky.

2.3 On korostettava myös erityistä roolia, joka luovilla aloilla ja kulttuuriteollisuudella on eurooppalaisessa yhteiskunnassa moniarvoisuuden, kulttuurisen monimuotoisuuden ja eurooppalaisen identiteetin edistämässä ⁽⁴⁾.

2.4 Tammikuussa 2015 ETSK:n työvaliokunta hyväksyi uuden oma-aloitteisen lausunnon laatimisen luovista aloista ja kulttuuriteollisuudesta, sillä ne ovat Euroopan valtti maailmanlaajuisessa kilpailussa. Yhdysvallat, Kanada ja Korea ovat esimerkkejä maista, jotka laativat tehokkaita ”pehmeän vaikuttamisen” strategioita levittääkseen kulttuuriaan ja elämäntapaansa ja tukeakseen kulttuurista sisältöä sisältäviä hyödykkeitä ja palveluja suunnittelevien, tuottavien ja levittävien yritystensä taloudellista kehittämistä.

2.5 Mitkä keskeiset tekijät selittävät ETSK:n päätöstä tarkastella jälleen näiden alojen kehitystä?

2.5.1 Ensinnäkin niiden painoarvo Euroopan taloudessa on yhä merkittävämpi. Nykyisten eri määritelmien ja viimeisimpien saatavilla olevien tilastojen valossa luovat alat ja kulttuuriteollisuus ovat yksi Euroopan talouden dynaamisimmista aloista. TERA Consultants -konsulttiyrityksen tutkimuksessa, joka kattaa aikajakson 2008–2011 ⁽⁵⁾, tuodaan esiin, että näiden alojen panos EU:n BKT:hen on 4,4 prosentista (ainoastaan varsinaiset luovat alat, core industries) 6,8 prosenttiin (mukaan lukien varsinaisista luovista aloista voimakkaasti riippuvaiset alat, non-core industries). Niiden työllisyysvaikutus on vastaavasti 8,3 miljoonaa työpaikkaa, mikä tarkoittaa, että 3,8 prosenttia EU:n koko aktiiviväestöstä työskentelee varsinaisilla luovilla aloilla (core industries), ja 14 miljoonaa työpaikkaa, kun otetaan huomioon kaikki voimakkaasti riippuvaiset alat (non-core industries), toisin sanoen 6,5 prosenttia EU:n aktiiviväestöstä. Kyse on näin ollen EU:n kolmanneksi suurimmasta työllistäjästä rakennus- ja juomateollisuuden jälkeen.

2.5.2 Julkisen velan määrä on johtanut siihen, että valtiot ja yhteisöt ovat vähentäneet kulttuuri- ja musiikkilyhdistyksille, teattereille, pienille taide-elokuvateattereille ja orkestereille myönnettäviä tukia. Julkisin varoin rahoitetut radio- ja televisioyhtiöt ovat vaikeuksissa useissa jäsenvaltioissa samoin kuin painettu lehdistö, jonka talousmalli on kriisissä digitaalisen vallankumouksen vuoksi.

2.5.3 Neuvottelut transatlanttisesta kumppanuudesta aloitettiin kesäkuussa 2013, ja tähän mennessä on käyty jo yhdeksän neuvottelukierrosta. Kulttuuria koskeva poikkeus tunnustettiin alusta lähtien, ja ETSK tukee Euroopan parlamentin kantaa. EP vaati 23. toukokuuta 2013 EU:n ja Yhdysvaltojen kauppa- ja investointineuvotteluista antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁶⁾, että ”kulttuuripalvelut ja audiovisuaaliset palvelut, mukaan luettuna verkossa tarjottavat palvelut, jätetään neuvotteluvaltuuksien ulkopuolelle”.

2.5.4 Luova Eurooppa -ohjelma, josta komitea on jo antanut lausunnon ⁽⁷⁾, on tullut hiljattain voimaan, ja sille on myönnetty 1,46 miljardin euron määrärahat vuosiksi 2014–2020.

3. Yleistä

3.1 Kysymyksiä alan taloudellisesta kehityksestä

3.1.1 Kriisi on heikentänyt monia eurooppalaista kulttuuria ja luovuutta ilmentäviä aloja:

— klassisen ja kansanmusiikin konsertit ja orkesterit

⁽¹⁾ Ks. muun muassa seuraavat ETSK:n horisontaaliset ja temaattiset lausunnot: EUVL C 110, 9.5.2006, s. 34; EUVL C 108, 30.4.2004, s. 68; EUVL C 51, 17.2.2011, s. 43; EUVL C 181, 21.6.2012, s. 35; EUVL C 44, 11.2.2011; EUVL C 198, 10.7.2013, s. 14; EUVL C 110, 9.5.2006, s. 1; EUVL C 44, 11.2.2011, s. 75; EUVL C 451, 16.12.2014, s. 64; EUVL C 191, 29.6.2012, s. 18; EUVL C 230, 14.7.2015, s. 47.

⁽²⁾ COM(2012) 537 final ja siihen liittyvät valmisteluasiakirjat muoti- ja ylellisyystuotealoista: SWD(2012) 286 final ja SWD(2012) 284 final; (EUVL C 198, 10.7.2013, s. 39).

⁽³⁾ Ks. British Councilin tutkimus Mapping the creative industries: a toolkit:

http://creativeconomy.britishcouncil.org/media/uploads/resources/mapping_the_creative_industries_a_toolkit_2-2.pdf.

⁽⁴⁾ EUVL C 51, 17.2.2011, s. 43.

⁽⁵⁾ TERA Consultants, The Economic Contribution of the Creative Industries to EU GDP and Employment, 2014.

⁽⁶⁾ P7_TA (2013)0227, kohta 11.

⁽⁷⁾ EUVL C 198, 10.7.2013, s. 39.

- ooppera- ja teatterifestivaalit
- eurooppalainen sarjakuva-ala, joka kärsii piratismista
- julkisille televisiokanaville tuotetut audiovisuaaliset tuotannot, joiden määrärahoja on toisinaan supistettu huomattavasti.

3.1.2 Eurostatin tilastotiedot vuosilta 2009–2013 vahvistavat työpaikkojen vähenemisen esimerkiksi Ranskan kustannuslalla (146 000 työntekijästä 112 000 työntekijään vuosina 2009–2013) ja Puolan ohjelmatuotanto- ja filmialalla (25 000 työntekijästä 19 600 työntekijään vuosina 2009–2013).

3.1.3 Sitä vastoin Dublinissa toimivan Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön selvityksen (Arts, Entertainment and Recreation: working conditions and job quality⁽⁸⁾) mukaan työllisyys taiteiden, viihteen ja virkistystoiminnan aloilla kasvoi hieman (kaksi prosenttia) Euroopan unionissa vuosina 2010–2012. Eräissä jäsenvaltioissa näiden alojen työntekijöiden osuus on selvästi EU:n keskiarvon (1,6 prosenttia aktiiviväestöstä) yläpuolella: Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Virossa se on 2,6 prosenttia, Ruotsissa 2,5 prosenttia (14 prosenttia yrityksistä ja 8 prosenttia BKT:stä) ja Latviassa 2,3 prosenttia.

3.2 Luova Eurooppa -ohjelman (2014–2020) rakenne, joka herättää kysymyksiä rahoituksesta ja paikallisesta edustuksesta

3.2.1 Luovien alojen yritysten tarve etsiä rahoitusta johtuu siitä, että niiden on vaikea suunnitella tulomalleja, joiden avulla ne voivat saavuttaa lisäarvoa. Pk-yritysten ohjaaminen sellaisten liiketoimintamallien ja tulomallin suunnittelussa, joiden avulla ne voivat samanaikaisesti luoda ja saavuttaa lisäarvoa, vähentäisi niiden riippuvuutta julkisista tuista.

3.2.2 ETSK on jo aiemmin ilmaissut epäilyksensä uudesta rahoitusjärjestelmästä, joka suunniteltiin helpottamaan pk-yritysten ja muiden toimijoiden rahoituksen saantia. Tässä yhteydessä se korosti Euroopan investointirahaston (EIR) puutteellista kulttuurialan asiantuntemusta⁽⁹⁾. EIR on tästä huolimatta taho, joka vastaa 121 miljoonan euron alakohtaisen takuun myöntämisestä.

3.2.3 Luova Eurooppa -ohjelman mukaan tällä takuulla on oltava 5,7 prosentin vipuvaikutus, minkä myötä tarjousmenettelyn käyttöön saadaan noin 700 miljoonaa euroa ja voidaan valita elimet, jotka vastaavat takuumekanismissa koskevien hallintovalmiuksien vahvistamisesta.

3.2.4 Olisi myös hyödyllistä monipuolistaa rahoitusmuotoja. Joukkorahoitus, sen rajatylittävä ulottuvuus mukaan luettuna, helpottaa rahoituksen saamista hankkeille ja vähentää sijoittajien riskiä (La Tribune, 11. helmikuuta 2014).

3.2.5 Yleisemmin ottaen tämä nostaa esiin kysymyksen aineettomien hyödykkeiden taloudellisesta arvioinnista. Euroopan komissio tunnustaa näiden aineettomien hyödykkeiden merkityksen, muttei ehdota mitään yhteistä menetelmää niiden taloudellisen arvon määrittämiseksi.

3.2.6 Paikallisen edustuksen puute: Luova Eurooppa -ohjelmalla on 1–4 toimistoa kussakin jäsenvaltiossa, joko pääkaupungissa tai muissa suurissa kaupungeissa. Tämä verkosto on epäilemättä riittämätön varmistamaan ohjelmien tunnetuksi tekemisen kaikilla voimakkaasti luoviin aloihin ja kulttuuriteollisuuden suuntautuneilla alueilla.

3.3 Teollis- ja tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön mukauttaminen digitaaliseen vallankumoukseen

3.3.1 Tekijänoikeuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY⁽¹⁰⁾ uudistamisesta keskustellaan nykyisin etenkin 19. toukokuuta 2010 annetun tiedonannon ”Euroopan digitaalstrategia” (COM(2010) 245 final) pohjalta, ja ratkaistavana on vaikeita kysymyksiä:

- Tulisiko ottaa käyttöön EU:n yhtenäinen tekijänoikeus?

⁽⁸⁾ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1384en14.pdf

⁽⁹⁾ EUVL C 181, 21.6.2012, s. 35.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10.

- Miten nykyinen tekijänoikeus, joka jäsenvaltiotasolla on muodoiltaan hyvin vaihteleva ja monitahoinen, mukautetaan uusiin kulttuurisen ilmaisun muotoihin?
- Onko toivottavaa, että tekijänoikeuden suojan kesto yhdenmukaistetaan EU:ssa?
- Onko lainsäätäjä ennakoanut kolmiulotteisen tulostuksen aiheuttaman vallankumouksen?

3.3.2 Toinen kiperä kysymys koskee tekijöiden ja taiteilijoiden/esiintyjien korvauksia suhteessa heidän teostensa ja esiintymistensä verkossa tapahtuvasta käytöstä saatuihin tuloihin.

3.3.3 ETSK korostaa, että on saatava aikaan tasapainoinen järjestelmä, joka mahdollistaa oikeudenmukaiset ja tasapuoliset korvaukset kaikille oikeudenhaltijoille, varsinkin sisällön luojille, taiteilijoille ja esiintyjille sekä tuottajille.

3.3.4 Samoin on tärkeää auttaa luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden pk-yrityksiä, erittäin pieniä yrityksiä ja mikroyrityksiä suojaamaan teollis- ja tekijänoikeuksiaan⁽¹¹⁾ erityisesti muodin ja muotoilun aloilla.

3.3.5 ETSK kehottaa lisäksi Euroopan komissiota toimimaan johdonmukaisesti ja tarkistamaan myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY⁽¹²⁾ sähköisestä kaupankäynnistä, jotta kaikki asianomaiset tahot (toimijat/oikeudenhaltijat, ylläpitäjät, hakukoneet, maksujärjestelmien tarjoajat jne.) saatetaan vastuuvollisiksi piratismin torjunnassa.

4. Erityistä

4.1 Alueellisten kannustimien kiireellinen tarve

4.1.1 ETSK korostaa, että erilaisia yhteistyömuotoja perustetaan – tai jätetään perustamatta – nimenomaan paikallistasolla. Tässä yhteydessä on korostettava kulttuuriklustereiden, luovien alueiden sekä kaupunkien ja alueiden käyttöön asettamien helppopääsyisten ja ilmaisten kohtaamispaikkojen roolia, kuten todettiin useissa puheenvuoroissa (Vallonia, Rhône-Alpes) 15. kesäkuuta 2015 järjestetyssä kuulemistilaisuudessa. Kulttuurialan eurooppalaisen verkoston asiantuntijat arvioivat raportissaan luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden kestäkyvystä⁽¹³⁾, että kulttuuria ja luovuutta edistävillä julkisilla toimilla näyttää olevan merkittävämpi vaikutus valtiotasoa alemmilla tasoilla.

4.1.2 Luova Eurooppa -ohjelman vuosittaisessa täytäntöönpano-ohjelmassa myönnetään 4,9 miljoonaa euroa Luova Eurooppa -ohjelman toimistoille. Näitä toimistoja on liian vähän, ja ne sijaitsevat pääkaupungeissa tai suurissa kaupungeissa, mikä ei välttämättä takaa parasta sijaintia toimijoiden kannalta.

4.2 Luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden (ylellisyystuoteala pois luettuna) epätyypillisessä työsuhteessa olevien työntekijöiden toisinaan epävarmaan tilanteeseen tarvitaan ratkaisu

4.2.1 Kansainvälisen työjärjestön (ILO) toukokuussa 2014 julkistaman, media-alan ja kulttuuriteollisuuden työsuhteita käsittelevän selvityksen⁽¹⁴⁾ mukaan

- kustannus-, video- ja televisiotuotantoalalla työskentelee 2,3 miljoonaa henkilöä
- paino- ja julkaisualalla työskentelee 1,2 miljoonaa henkilöä
- taiteilijoita on miljoona, joista puolet on itsenäisiä ammatinharjoittajia.

4.2.2 Useimmissa näistä ammateista ja varsinkin media- ja kulttuurialoilla epätyypilliseksi kutsutut työsuhteet ovat yleistyneet viime vuosikymmeninä, kun osa-aikaiset ja määräaikaiset työsuhteet, tilapäistyö sekä taloudellisesti riippuvainen itsenäinen ammatinharjoittaminen ovat lisääntyneet.

⁽¹¹⁾ Ks. ETSK:n lausunto aiheesta "Uuteen yksimielisyyteen teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta: EU:n toimintasuunnitelma" (EUVL C 230, 14.7.2015, s. 72).

⁽¹²⁾ EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽¹³⁾ <http://www.eenc.info/fr/eencdocs-fr/rapports/la-resilience-de-emploi-dans-les-secteurs-culturels-et-creatifs-sccs-pendant-la-crise/>

⁽¹⁴⁾ Employment relationships in the media and culture industries (toukokuu 2014)
http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_dialogue/-sector/documents/publication/wcms_240701.pdf

4.2.3 ETSK kannattaa ILO:n toukokuussa 2014⁽¹⁵⁾ hyväksymiä seikkoja, joista oli päästy yksimielisyyteen ja joiden mukaan työelämän peruseriaatteita ja -oikeuksia on sovellettava kaikkiin media- ja kulttuurialan työntekijöihin heidän työsuhteensa luonteeseen katsomatta. Se toteaa, että eräillä media- ja kulttuurialan työntekijöillä ei ole riittävää sosiaalista suojaa (työttömyys, eläkkeelle siirtyminen, sosiaaliturva jne.) ja että toisinaan alihankinnan laaja käyttö sekä luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden epätyypillisissä työsuhteissa olevien työntekijöiden hyvin erilaiset asemat voivat lisätä työturvallisuuteen ja terveyteen liittyviä riskejä.

4.2.4 ETSK kannattaa työehtosopimusneuvottelujen tehostamista näillä eri aloilla työolojen parantamiseksi.

4.2.5 ETSK kehottaa Euroopan komissiota esittämään kunnianhimoisen liikkuvuutta koskevan lainsäädäntöpaketin, jonka avulla voidaan asianmukaisesti ratkaista luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden ammattilaisten liikkuvuusongelmat EU:n sisällä ja helpottaa viisumien myöntämistä kolmansien maiden kanssa käytävän kaupan puitteissa.

4.3 *Ennakoitavat muutokset luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden koulutusvälineissä*

4.3.1 ETSK on jo kiinnittänyt huomiota siihen, että luoviin toimialoihin olisi perehdyttävä paremmin perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa taide- ja käsityöalojen kansainvälisen peruskirjan mukaisesti⁽¹⁶⁾.

4.3.2 Tässä yhteydessä on syytä korostaa julkisen televisio- ja radiotoiminnan merkittävää roolia kulttuurikoulutuksen sekä merkittävää kirjallista, historiallista tai taiteellista sisältöä omaavien lähetysten ensisijaisena välittäjänä.

4.3.3 ETSK katsoo myös, että aikana, jolloin muun muassa kuluttajien tottumuksiin liittyvät taloudelliset mallit ovat nopeassa muutoksessa, luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden ammattien koulutusohjelmissa tulisi antaa talouden, hallinnon ja strategian opetusta. Myös luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden johtajien ja yrittäjien tulee voida osallistua tällaiseen koulutukseen osana ammatillista täydennyskoulutusta.

4.3.4 ETSK on useissa lausunnoissaan korostanut koulutuksen merkitystä käsityöläisten harvinaisen taitotiedon siirtämisessä. Useissa jäsenvaltioissa on kuitenkin yhä silmiinpistävämpää, että kuilu opetuksen sisällön ja markkinoiden tarpeiden välillä kasvaa, mikä on saanut tietyt kansalaisyhteiskunnan toimijat osallistumaan koulutusalaan ja perustamaan yksityisiä koulutuslaitoksia tai käynnistämään julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden puitteissa lyhyitä (neliviikkoisia), erittäin käytännönläheisiä tiettyyn ammattiin keskittyviä koulutusjaksoja, joiden ansiosta tutkinnon suorittaneet tai tutkintoa vailla olevat nuoret voivat alkaa työskennellä mahdollisimman pian.

4.3.5 Audiovisuaalialan ja esittävän taiteen alan eurooppalainen sektorikohtaista osaamista käsittelevä neuvosto aloitti työnsä marraskuussa 2014. ETSK seuraa kiinnostuneena sen työtä, jonka tarkoituksena on perus- ja jatkokoulutustarpeiden parempi ennakointi.

4.3.6 ETSK pitää tärkeänä, että tässä yhteydessä työmarkkinaosapuolet ja eurooppalainen osaamisneuvosto osallistuvat tiiviisti eurooppalaiseen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitteluun (ESCO⁽¹⁷⁾) liittyvään toimintaan.

4.3.7 ETSK toivoo, että yhteisvaikutuksia Erasmus+-ohjelman osaamisyyhteenliittymien ja Luova Eurooppa -ohjelman välillä lisätään.

4.4 *Valppaus EU:n globaalien kilpailijoiden strategioiden suhteen*

4.4.1 ETSK kehottaa ottamaan alan kaikki ulottuvuudet – työllisyys, osaaminen, koulutus, teollis- ja tekijänoikeudet – huomioon alan taloudellisen painoarvon vuoksi. Ulkoinen ulottuvuus on sisällytettävä käynnissä oleviin kahden- ja monenvälisiin neuvotteluihin. Merkittävää luovaa ja kulttuurista sisältöä sisältävien tuotteiden ja palvelujen osuus EU:n viennistä on kasvussa. Ylellisyystuotteet muodostivat ECCIAN mukaan noin 17 prosenttia Euroopan kokonaisviennistä vuonna 2013.

4.4.2 Näiden alojen sisällöllisten erityispiirteiden huomioon ottaminen edellyttää, että teollis- ja tekijänoikeuksiin ja sähköisen kaupankäynnin sääntelyyn kiinnitetään nykyistä enemmän huomiota.

⁽¹⁵⁾ Kansainvälinen työjärjestö (ILO) GDFMCS/2014/7, media- ja kulttuurialan työsuhteita käsitellyt maailmanlaajuinen keskustelufoorumi, Geneve, 14.–15. toukokuuta 2014: seikat, joista oli päästy yksimielisyyteen.

⁽¹⁶⁾ Ks. alaviite 4.

⁽¹⁷⁾ Euroopan komissio käynnisti ESCO-luokittelun vuonna 2010. Se on osa Eurooppa 2020 -strategiaa.

4.5 Euroopan unionin arvojen esittäminen houkuttelevalla tavalla

4.5.1 EU:n arvoja kannattaa edistää ja levittää houkuttelevissa muodoissa sosiaalisissa verkoissa.

4.5.2 Esimerkiksi videontekijöille, graafikoille, piirtäjille ja muusikoille suunnatun hankepyynnön avulla voitaisiin laatia kuvallista ja elävää sisältöä, joka voisi levitä hyvin nopeasti nuoren yleisön keskuudessa.

4.6 Vuorovaikutukseen kannustaminen

4.6.1 Tämä tavoite, jossa pyritään luomaan ja kehittämään synergiaetuja eri luovien ja kulttuuriteollisuuden alojen välillä, on osa Euroopan komission Luova Eurooppa -ohjelman ⁽¹⁸⁾ käsitekehystä.

4.6.2 Yksittäisiä hyvin rohkaisevia kokemuksia on saatu esimerkiksi gastronomian, digitaalialan ja matkailualan, taiteen ja ylellisyystuotealan sekä kulttuurin ja matkailualan välillä.

4.6.3 Tällaiset kokemukset luovien alojen ja kulttuuriteollisuuden sisäisestä sekä niiden ja muiden toimialojen välisestä vuorovaikutuksesta eivät ole usein siirrettävissä teolliseen mittakaavaan, sillä ne perustuvat kunkin alan erityispiirteiden ymmärtämiseen.

4.6.4 Luovilla aloilla ja kulttuuriteollisuudessa kehittyvien vuorovaikutuskäytäntöjen avulla voidaan lisäksi teknologisen kehityksen ansiosta (3D-tulostus, digitaalinen tulostus) kannustaa luovuuteen ja innovointiin – jotka ovat tulevien työpaikkojen moottoreita – perustuvien ammatillisten profiilien kehittämiseen.

4.7 Arkkitehtuuriperinnön taloudellinen hyödyntäminen

4.7.1 EU:ssa on maailman alueista eniten kulttuuripääomaa: Unescon maailmanperintöluettelon 981 kohteesta 363 sijaitsee sen alueella. Onkin osoitettu, että intialaisten, kiinalaisten, japanilaisten ja yhdysvaltalaisen matkailijoiden virta johtuu lähinnä tämän perinnön rikkaudesta ⁽¹⁹⁾. Kaikenlaisiin parannuksiin viisumipolitiikan alalla tulee kannustaa jäsenvaltioiden ja kyseisten kolmansien maiden määrittelemien turvallisuusvaatimusten rajoissa.

4.7.2 Kun otetaan huomioon monien sellaisten jäsenvaltioiden suuri velkaantuneisuus, joissa on paljon arkkitehtuurin kannalta merkittäviä historiallisia monumentteja – Kreikka (17), Ranska (39), Italia (47) ja Espanja (44) – tämän perinnön säilyttämiseen ja ylläpitoon liittyy ongelmia. Koska tämä eurooppalaisen kulttuurin ja arkkitehtuurin rikkaus muodostaa merkittävän valtin, jonka avulla on mahdollista kehittää edelleen kulttuurimatkailua, komitea kehottaa Euroopan komissiota tekemään tilannekatsauksen Euroopan unionin alueella sijaitsevien Unescon maailmanperintökohteiden nykykunnosta.

4.8 Useita toimijoita käsittävän eurooppalaisen foorumin perustaminen

4.8.1 ETSK on jo tehnyt asiaa koskevan esityksen ⁽²⁰⁾. Alueiden komitea antaa esitykselle tukensa ja kehottaa perustamaan Euroopan luovuusfoorumin ⁽²¹⁾. Tämä foorumi ”kokoaisi yhteen julkiset, yksityiset ja vapaaehtoisryhmät pohtimaan, miten unioni voisi löytää luovia ratkaisuja polttaviin paikallisiin ja Euroopan tason ongelmiin”.

Bryssel 16. syyskuuta 2015.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Henri MALOSSE

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1295/2013, annettu 11. joulukuuta 2013, Luova Eurooppa -ohjelman perustamisesta (2014–2020) (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 221).

⁽¹⁹⁾ EUVL C 44, 11.2.2011, s. 75.

⁽²⁰⁾ EUVL C 198, 10.7.2013, s. 39.

⁽²¹⁾ EUVL C 218, 30.7.2013, s. 7.